

Jongeren trekken vakbeweging

De redactievergadering van 27 september, bijgewoond door rond de twintig mensen, leverde een boeiende discussie op over het thema 'jongeren en vakbeweging', toegespitst op een van de belangrijke taken van de Jongerenbeweging verbonden met de FNV, namelijk het organiseren van jongeren. In de concept-versie van de nota 'De FNV over 14 jaar' stond nog dat op dat punt met de Jongerenbeweging moest worden samengewerkt. In de nieuwe versie dat met de Jongerenbeweging samengewerkt kan worden. Een in het oog springende en veelzeggende wijziging. Wil de Jongerenbeweging niet rechts gepasseerd worden, dan staat zij voor een moeilijke opgave.

Uit diverse themabijdragen blijkt wel dat het ook voor de Jongerenbeweging niet eenvoudig is jongeren de vakbeweging in te loodsen. Jongeren (en zij zijn niet de enigen) worden of blijven alleen maar lid van een bond als ze daar het nut van inzien. Iets wat op dit moment door de opstelling en het beleid van de FNV en het gros van de aangesloten bonden op zijn zachtst gezegd niet wordt bevorderd.

INTERNE VERWIKKELING

Maar ook de Jongerenbeweging zelf kampt met een aantal, nauw met elkaar samenhangende, problemen die uitbreiding en versterking van het vakbondsjongerenwerk in de weg (zouden kunnen) staan. Intern mag dan geen verschil van mening bestaan over de oriëntatie op en verbondenheid met de FNV (hoewel enkelen van de aanwezigen daar nog vraagtekens bij plaatsen), hete hangijzers zijn wel de voorwaarden waaronder en de wijze waarop met FNV en bonden kan worden samengewerkt. Steeds terugkerende conflicten over het te voeren beleid, teleurstellende onderhandelingsresultaten, het niet respekteren van de eisen en werkwijze van jongeren en het gebrek aan ondersteuning vanuit de vakbeweging trekken zware wissels op de bereidheid om voor en/of met bijvoorbeeld een bond als de Industriebond in actie te komen. Omgekeerd zou het (nog) ontbreken

van een landelijk en gekoördineerd beleid of actieprogramma in de Jongerenbeweging en de daarmee opgedane ervaringen bonden er wel eens van kunnen weerhouden voor bepaalde activiteiten bij de Jongerenbeweging aan de bel te trekken. Zolang afdelingen en distrikten zelf hun prioriteiten stellen en zich niet of maar moeizaam kunnen of willen schikken naar landelijke initiatieven en besluiten, hoe legitiem de redenen daarvoor ook zijn, valt een dergelijke gekoördineerde aanpak ook nauwelijks te realiseren. Het feit dat de Jongerenbeweging met één poot in de FNV staat en met de andere poot een zelfstandige organisatie wil zijn die actief is op alle terreinen die het leven van jongeren raken, lijkt haar tevens voor een dilemma te plaatsen. Allemaal lastige zaken die een grondige discussie verdienen. Die staat trouwens op de agenda van de Jongerenbeweging.

DUBBELE STRIJD

Wat de resultaten van deze discussie ook mogen zijn, veranderingen zullen afgedwongen moeten worden. Dat geldt voor kritiese vakbondsleden, vrouwen, migranten, uitkeringsgerechtigden en voor jongeren. Niet alleen met regering en werkgevers zal strijd geleverd moeten worden, maar ook met de vakbeweging. Van de FNV valt niet te verwachten dat zij, al dan niet met een nota in de hand, als een blad aan de boom

omdraait. De enige weg die open blijft is zelf werken aan de versterking van de positie van jongeren en daarmee van de Jongerenbeweging. En dat betekent in de eerste plaats het organiseren van jongeren op de werkvloer.

KOERSWIJZIGING?

Maar ook daar zitten haken en ogen aan vast. Het bedrijvenwerk is überhaupt een witte plek binnen de Jongerenbeweging. Maar weinig jongeren zijn daarin actief en ook vrijgestelden missen vaak ervaring op dat gebied. Bovendien is de Jongerenbeweging met name aanwezig in de zogenaamde 'moeilijke' sectoren via het klachtenactiewerk, dat nogal wat tijd en aandacht vergt, komen veelal ongeorganiseerde jongeren binnen uit kleine bedrijven waar zij geïsoleerde posities innemen. De stap van individuele naar kollektieve belangenbehartiging, waar de Jongerenbeweging principieel voor kiest, is in die situaties niet gemakkelijk te maken.

Intussen houdt dat wel in dat de Jongerenbeweging vrijwel niet in aanraking komt met jongeren uit andere sectoren en vooral de grote bedrijven; daar dus ook geen 'gezicht' heeft.

Juist als gemikt wordt op kollektieve belangenbehartiging is dat een groot gemis.

Mogelijk vragen deze kwesties om een strategische koerswijziging.

STEUN VAN OUDEREN

Maar zelfs als de Jongerenbeweging aan ieders eisen en wensen zou voldoen, vallen er nog veel hordes te nemen. Jongeren organiseren is vers één, ze actief maken en houden vers twee.

Gezien hun huidige kwetsbare positie en vaak hooggespannen verwachtingen ten aanzien van groeimogelijkheden en carrière staan niet alle jongeren zonder meer te trappelen om zich in de oppositiebroek te hijsen. Daar is op zijn minst de steun van oudere (kader)leden voor nodig. En die komt niet vanzelf.

Regering en werkgevers weten nog steeds feilloos verschillende groeperingen, waaronder ouderen en jongeren, tegen elkaar uit te spelen. Bijvoor-

VERSLAG VERGADERING REDAKTIERAAD**Solidariteit**

beeld bij Hoogovens, waar in vier jaar tijd 4.000 van de 17.000 arbeidsplaatsen moeten verdwijnen, is men al lang blij met de afspraak dat geen gedwongen ontslagen zullen vallen. Er wordt aan voorbij gegaan dat met het wegvallen van dat stuk werkgelegenheid in de IJmond de kansen van onder andere jongeren op een baan weer behoorlijk kleiner zijn geworden. Ook hier wrekt zich de afwezigheid van de Jongerenbeweging. Anderzijds zijn (kritiese) kaderleden niet op de gedachte gekomen contact met de Jongerenbeweging te zoeken.

Dat wil overigens niet zeggen dat bij ouderen de bereidheid om naar jongeren te luisteren en achter hun eisen te gaan staan, ontbreekt. In de praktijk blijkt het tegendeel, zeker wanneer jongeren hun zaken stelselmatig en op een positieve manier aan de orde stellen. Zo is in de bouw een stokje gestoken voor verlaging van de jeugdlonen.

**JONGERENBEWEGING MOET
HAAST MAKEN**

Een hoge organisatiegraad onder jongeren is niet alleen in hun eigen belang, maar gaat alle vakbondsleden aan die een bréde en strijdbare vakbeweging voorstaan. Nu de FNV tijd en geld wil uittrekken voor het werven van jongeren, zal de Jongerenbeweging die gelegenheid aan moeten grijpen om haar positie te versterken. Die kans krijgt ze niet zo maar kado. Er zijn aanwijzingen dat de FNV liever een eigen jongerenorganisatie heeft die volledig binnen de bondsstructuren opereert; waar dus ook veel meer controle op mogelijk is. Dat zou wel eens ten koste kunnen gaan van de relatief grote mate van onafhankelijkheid en strijdbaarheid die jongeren nu vanuit de Jongerenbeweging aan de dag kunnen leggen. En afbreuk doen aan de trekker-functie die jongeren voor de vakbeweging zouden kunnen hebben.

HANS FRANSEN VAN DE PUTTE